

Z obsahu:

- Kolektivní vyjednávání v OKD uvízlo, zaměstnavatel v případě nulového zisku hodlá snižovat zaměstnancům mzdy
- Nečas napsal odborářům v CCG Most: Územní limity nezrušíme
- Pojistná smlouva OS s Kooperativou platí i v roce 2013

NOVINY ODBOROVÉHO SVAZU PRACOVNÍKŮ HORNICTVÍ, GEOLOGIE A NAFTOVÉHO PRŮMYSLU

Předseda odborů z Dolu ČSM Jaroslav Vlach říká:

MÝM KRÉDEM JE PRACOVAT, JAKO BY ZÍTRA BYLY NOVÉ VOLBY!

Od roku 2003 se každoročně uděluje při příležitosti svátku patronky horníků, svaté Barbory, nejvyšší hornické vyznamenání – resortní medaile Jiřího Agricoly jako ocenění pracovníků v organizacích podléhajících dozoru státní báňské správy, ministerstev a ústředních orgánů zabývajících se hornictvím. Již několik let jsou mezi vyznamenanými i odboroví funkcionáři. Držiteli této medaile se v minulosti funkcionáři OS PHGN Cyril Zapletal, Jan Sábel, Jan Smolka, Josef Nejezchleba, Pavel Hliněný a František Nekola. V prosinci převzal z rukou předsedy ČBÚ Ivo Pěgřímka resortní medaili J. Agricoly předseda Základní organizace PHGN Dolu ČSM v OKD Ing. Jaroslav VLACH. Jde o dlouholetého odborového funkcionáře, který je od počátku devadesátých let předsedou jedné z největších základních organizací v rámci odborového svazu včetně dalších odborových funkcí v rámci svazu i ČMKOS, což samo o sobě má velkou vypovídající hodnotu o odborářských i lidských kvalitách Jaroslava Vlacha.

V hornictví pracujete mnoho let a patříte mezi nejzkušenější odborové funkcionáře jak v rámci Sdružení hornických odborů OKD, tak v rámci odborového svazu. Podělte se s námi o váš pracovní a odborářský životopis v hornictví?

Po vyučení v oboru elektromechanik na Středním odborném železničním učilišti jsem pracoval také jako dobrovolný báňský záchranář s pověřením k funkci četaře. Zúčastnil jsem se více než pěti set záchranářských zásahů v mnoha dolech OKR. V souvislosti s tím jsem byl vloni vyznamenán záchranářským záslužným křížem. Od roku 1990 jsem zvolněn pro výkon odborové funkce. Krátce na to jsem se stal předsedou ZO OS Dolu ČSM a místopředsedou Sdružení hornických odborů OKD. Současně jsem členem Sněmu Českomoravské konfederace odborových svazů za odborový svaz

horníků, kde jsem i členem Rady svazu, místopředsedou Regionální rady odborových svazů ČMKOS a členem tripartity Moravskoslezského kraje. V roce 2004 jsem na Provozně ekonomické fakultě Mendelovy univerzity v Brně získal titul bakalář v oboru sociálně ekonomickém a v roce 2006 titul inženýr v oboru manažersko–ekonomickém. Nikdy jsem nebyl a nejsem členem žádné politické strany.

Být odborovým funkcionářem na šachtě je především o práci s lidmi a pro lidi. Při ohlédnutí zpátky, co vám tato práce dala a co naopak vzala?

Dala mi hlavně pocit užitečnosti, kdy zpětná vazba od členské základny jasně signalizuje, že tato práce má žádoucí efekt. Navíc mě přiměla k určité sebekázni, nečekat v kanceláři až si členové základní organizace budou na něco stěžovat, ale jít za nimi na pracoviště v dole i na povrchu a tam s nimi prodiskutovat jejich problémy a požadavky a okamžitě pracovat na jejich řešení.

Naopak, vzala mi iluze o tom, že pravda snad zvítězí jen tak sama o sobě. Není to tak, pravdě se musí pomoci, ta se musí, někdy i s patřičnou razancí, prosadit, a to je parketa pro uvolněné funkcio-

náře, kteří by měli řešit spory, pokud možno se zachováním anonymity stěžovatelů.

Co byste po mnohaletých zkušenostech vzkázal mladým zaměstnancům? Mají vstupovat do odborů, a pokud ano, proč?

Určitě ano, už jen proto, že pouze silné odbory mohou sjednat kolektivní smlouvu, jejíž závazky v oblasti mzdových, pracovních a sociálních podmínek vysoce převyšují vyjednávací možnosti jednotlivců. Samozřejmě, že je zde i celá řada dalších odborových výhod od sociálních podpor v nemoci přes právní poradnu a jubilejní odměny až po různé odborové akce. Když navíc lze část příspěvků odečíst z daní a většinu člen inkasuje jinou formou zpět, dá se říci, že být v odborech se vyplatí. Přesto i u nás je několik desítek sverázných jedinců, kteří si snad myslí, že by výše uvedené podmínky dostali od zaměstnavatele jaksi automaticky, bez existence odborů, a tak raději ušetří za odborové příspěvky a vezou se na výhodách z kolektivního vyjednávání jako černí pasažéři. Je povinností funkci-

Mým krédem je pracovat, jako by zítra byly nové volby!

DOKONČENÍ ZE STRANY 1

onářů tyto zaměstnance přesvědčit, a tím posílit vyjednávací pozici odborů. Zní to otrěpaně, ale stále platí: „V jednotě je síla.“

Jste místopředsedou SHO OKD a dlouholetým předsedou Závodního výboru PHGN na Dole ČSM. Mohl byste nás stručně seznámit s vaší základní organizací?

Jsme největší základní organizací v rámci SHO a možná i odborového svazu. Počet našich členů se pohybuje mezi 2800 a 2900. Organizovanost dlouhodobě osciluje kolem 90 procent, což je hodnota, na kterou jsme právem hrdí, a která svědčí o uvědomělosti našich členů. Specifikem je, že členy naší ZO jsou také zaměstnanci několika firem působících v areálu Dolu ČSM, na něž naše ZO vztáhla svou působnost.

Hornická profese je mimořádně náročná. Zaměstnanci potřebují zvláštní pracovněprávní i zdravotní ochranu. Jak se vaše odborová organizace podílí na jejím zabezpečování?

V pracovněprávní oblasti se všichni funkcionáři i aktivisté pravidelně školí a samostudiem vzdělávají, aby mohli okamžitě a kvalifikovaně argumentovat při prosazování oprávněných požadavků zaměstnanců a našich členů, ale ve složitějších případech se spoléháme především na pomoc našeho odborového právníka, jehož úspěšnost je obdivuhodná. Ochrana zdraví patří samozřejmě k prioritám naší ZO a zajišťujeme ji prostřednictvím aktivu více než 50 úseko-

vých inspektorů bezpečnosti práce, kteří pod vedením dvou závodních inspektorů bezpečnosti práce (členů Výboru BOZP OKD) neustále monitorují všechna pracoviště v dole i na povrchu a okamžitě hlásí a napravují nebezpečné stavy.

Zasedáte rovněž v Radě OS PHGN a máte tedy dobrý přehled o dění ve svazu. Jak hodnotíte činnost Rady a potažmo vedení odborového svazu? Máte nějaké náměty nebo připomínky?

Myslím, že Rada i vedení svazu zajišťuje sdružením a členům svazu spolehlivý odborový a právní servis, důstojně reprezentuje svaz v rámci ČMKOS, tripartity i před veřejností a je respektovaným sociálním partnerem příslušných státních, podnikatelských a společenských institucí. Veškeré moje náměty a připomínky, stejně jako ostatních funkcionářů, se projednávají na zasedáních Rady, vedení svazu je garantem toho, že budou řádně vyhodnoceny a pokud Rada rozhodne, tak i realizovány. Není tedy třeba je dále rozebírat.

Jste držitelem nejvyššího hornického vyznamenání. Jaké je pracovní krédo úspěšného odborového funkcionáře?

Nikdy neponechat žádný problém neřešený, nepodléhat uspokojení z dosavadních úspěchů, vážit si svých voličů, naslouchat jejich názorům a okamžitě reagovat na jejich podněty. Chovat se zkrátka tak, jako bych byl včera zvolen a zítra by byly nové volby.

Petr KOLEV

Na snímku Ing. Jaroslav Vlach přebírá z rukou předsedy ČBÚ Ing. Ivo Pěgřímka nejvyšší hornické ocenění – resortní medaili Jiřího Agricoly.

KARVINÁ: Do hodnocení 7. ročníku celostátního projektu Nemocnice ČR 2012 se zapojilo více než 60 000 pacientů a 5000 zdravotníků ze 159 nemocničních zařízení. Vítězem sedmého ročníku se stala soukromá Karvinská hornická nemocnice, která má 140 lůžek. Předstihla dokonce i pražskou nemocnici Na Homolce. Hornická nemocnice se specializuje především na nemoci páteře a pohybového aparátu. Disponuje i velkým centrem pracovní medicíny. Karvinská nemocnice sídlí v objektech těžební společnosti OKD a ve spolupráci s ní každoročně rekonstruuje jedno lůžkové oddělení.

Z regionů

LOM: Pravděpodobně prvním povrchovým lomem na Mostecku byl malý lom pojmenovaný Theodor. Roku 1845 začal otvírat, a také otevřel, sklářský mistr Josef Fiedler z Oseka ve východní části katastru Ladunka (nynější Loučná) na tzv. zadním palouku nehluboký povrchový hnědouhelný lom nákladem 1600 zlatých. Tento malý lom byl pojmenován jako Důl Theodor a jednalo se o první hnědouhelný důlní provoz v dějinách hornictví města Lomu.

HAVÍŘOV: Až do konce března je možnost v Galerii Maryčka zjistit, jaká jména a proč se dávala různým zdejšími lokalitám. Odpovědi poskytlne expozice „Paměť města – názvy míst Havířov“ pojednávající o oficiálním i lidovém pojmenování.

SOKOLOV: I díky finanční podpoře Sokolovské uhelné se nemocnice Sokolov rychle mění v moderní zařízení. Masivní investice budou pokračovat také v roce 2013. V jeho průběhu by pak nemocnice chtěla dál zkvalitňovat a doplňovat odborné týmy pracovníků na jednotlivých odděleních. Zásadním projektem pro rok 2013 v této oblasti je příprava vybudování lékařské polikliniky s vlastními ordinacemi a s ordinacemi v nájmu. Ve všech provozovaných ambulancích by měl klient nalézt odbornou a kvalitní péči. Realizace stavby by měla začít již v letošním roce.

SOKOLOV: Prestižní medaili Jiřího Agricoly obdržel další Sokolovák. Český báňský úřad ji udělil Jaroslavu Jiskrovi, vedoucímu sekce Koordinace řízení výroby Sokolovské uhelné. Stalo se tak při příležitosti jeho životního jubilea. Známý autor knih o hornické historii i současnosti totiž v prosinci oslavil šedesáté narozeniny. Stát tuto medaili uděluje teprve od roku 2003 a jde o nejvyšší vyznamenání, jaké může jedinec, s výjimkou záchranářského kříže, obdržet.

Kdo hradí vstupní lékařskou prohlídku

U jedné organizace jsem od května 2012 do 31. 12. 2012 pracovala na základě dohody o pracovní činnosti. Nyní je ode mě požadována vstupní lékařská prohlídka u jejich závodního lékaře (tato prohlídka je prý podle novely zákoníku práce nutná), která stojí 450 Kč. Bylo mi řečeno, že firma ji proplácí jen zaměstnancům, ale brigádníkům pracujícím na dohodu o pracovní činnosti ne. A dokud si prý prohlídku nevyřídím, tak nedostanu k podpisu novou dohodu. Nelíbí se mi to – mohu se proti tomu nějak bránit?

Vstupní lékařskou prohlídku s účinností od 1. ledna 2012 je povinen hradit zaměstnavatel, nikoli zaměstnanec (§ 101 odst. 6 zákoníku práce). Vzhledem k tomu, že podle zákoníku práce náklady spojené se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci hradí zaměstnavatel a součástí BOZP je i nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával práce, je-

žích výkon by neodpovídal jeho zdravotní způsobilosti, nenese náklady na tuto prohlídku zaměstnanec.

Jestliže máte uzavřenou dohodu o pracovní činnosti (DPČ), nejedná se o žádnou brigádu, ale o dohodu o pracích konaných mimo pracovní poměr, které upravuje zákoník práce v ustanoveních § 74 až § 77 a jsou postaveny na

úroveň pracovněprávních vztahů. Zaměstnavatel je vám proto na základě výše uvedeného povinen náklady související se vstupní prohlídkou uhradit. Na DPČ se rovněž vztahují výhody zaměstnanců, kteří mají uzavřenou pracovní smlouvu, tedy stravenky, dovolená apod. – viz § 77 zákoníku práce. (ivj)

Odstoupení od pracovní smlouvy

Jak novela zákoníku práce upravuje odstoupení od pracovní smlouvy? Došlo k nějakým zásadním změnám?

Od pracovní smlouvy je možné odstoupit, jen dokud zaměstnanec nenastoupí do práce. Nenastoupí-li zaměstnanec ve sjednaný den do práce, aniž mu v tom bránila překážka v práci, nebo se zaměstnavatel do týdne nedozví o této překážce, může zaměstnavatel od pracovní smlouvy odstoupit. Zákoník práce výslovně stanoví, že pracovní smlouva, změna pracovní smlouvy a odstoupení od ní musí být uzavřeny písemně. Každá smluvní strana musí obdržet jedno vyhotovení pracovní smlouvy. Týdnem se pro účely zákoníku práce rozumí 7 po sobě následujících kalendářních dnů. (bič)

Souhlas odborů s výpovědí

Jsem členkou závodního výboru jedné základní odborové organizace. Zaměstnavatel nám tvrdí, že když chce dát zaměstnanci výpověď z důvodu absence, nemusí k tomu mít náš souhlas a postačí pouze projednání této výpovědi v závodním výboru. Je to pravda?

Zaměstnavatel má pravdu. Jestliže je důvodem výpovědi z pracovního poměru neomluvené zameškání práce, od 1. 1. 2012 již k tomu podle § 348 odst. 3 zákoníku práce váš závodní výbor nemusí dát souhlas. Novelou zákoníku práce (zákonem č. 365/2011 Sb.) došlo k zásadní změně. Nyní již odbory nemají tzv. právo veta, což znamenalo, že bez jejich souhlasu se nemohlo jednat o neomluvené zameškání práce. (zr)

Výpověď těhotné zaměstnankyni

Je známo, že zaměstnavatel nesmí rozvázat pracovní poměr s těhotnou ženou. Ale týká se to i zkušební doby, ve které může poměr rozvázat kdykoliv a bez důvodu?

Pokud má těhotná zaměstnankyně sjednanou zkušební dobu, je možné s ní zrušit pracovní poměr ve zkušební době bez ohledu na to, zda je těhotná. Zákaz výpovědi (nesprávně ochranná lhůta) se vztahuje pouze na výpověď ze strany zaměstnavatele, a to jen na některé výpovědní důvody. Na skončení pracovního poměru sjednaného na dobu určitou, na rozvázání pracovního poměru ve zkušební době ani na výpověď ze strany zaměstnance nebo dohodu o rozvázání pracovního poměru se nevztahuje. To platí jak podle právní úpravy platné do 31. 12. 2011, tak úpravy platné od 1. 1. 2012. (muš)

Pojištění s Kooperativou platí i letos

Jako každoročně i pro letošní rok uzavřel náš odborový svaz s akciovou společností Kooperativa Pojišťovna pojišťovnou úrazovou smlouvu pod číslem číslo 5101334665, a to s platností od 19. 2. 2013 do 18. 2. 2014. Pojišťovna smlouva má platnost pro všechny členy odborových orgánů v působnosti OS PHGN. Pojištění je hrazeno z prostředků OS PHGN.

Pojištění se vztahuje na úrazy, ke kterým dojde při dobrovolné a bezplatné činnosti zajišťované organizací, resp. svazem, a to konkrétně při:

- výkonu tělovýchovné, sportovní, zájmové a kulturní činnosti (včetně zájezdů, školení a shromáždění), stávkách, demonstracích zajišťovaných organizací včetně organizované společné cesty na místo výkonu a zpět,
- účasti na rekreačním pobytu na organizaci, popř. pojištěním pořádané nebo delegované rekreaci včetně účasti na organizované hromadné pěší nebo lyžařské turistice,
- účasti dětí členů organizací, popř. pojištěním, na dětské odborové rekreaci (dětské zimné a letní tábory),
- krátkodobých pracovních brigádách na výstavbě odborových zařízení při splnění podmínky, že účastník nemá ná-

rok na úhradu škody v rozsahu pracovního úrazu,

– výkonu rehabilitačních a sportovních činností doporučených lékařem, které jsou prováděny v rekreačních a rehabilitačních zařízeních,

– výkonu dobrovolné funkce vedoucího kolektivu, cvičitele, průvodce, rozhodčího v rámci činnosti shora uvedených.

Vznik pojištné události a doklady se zasílají k likvidačnímu řízení na adresu: Centrum zákaznické podpory, Centrální podatelna, Brněnská 634, Modřice 664 42, telefon: 841 105 105.

Dojde-li k pojištné události při pojištěné činnosti, poskytuje pojišťovna následující plnění: za tělesné poškození způsobené úrazem až 20 000 Kč, za trvalé následky úrazu až 100 000 Kč a za smrt následkem úrazu 80 000 Kč.

Eva DOUCHOVÁ, OS PHGN

Nečas napsal odborářům CCG Most:

Koaliční smlouva nás zavazuje zachovat územní limity

Premiér Petr Nečas až v závěru prosince zareagoval na prohlášení zářijové demonstrace před Úřadem vlády ČR, které mu doručili odboráři z těžební společnosti CCG Most. Podle Nečase má zájmy státu v oblasti surovinové politiky ochránit nový horní zákon a Státní energetická koncepce ČR, s uhlím za územními limity tato vláda nepočítá.

Petr Nečas ve svém dopise odborářům poukazuje na to, že se v současné době připravuje tzv. velká novela horního zákona, která by měla právo státu na využití domácích ložisek strategických nerostů včetně uhlí ochránit:

„Tento materiál navrhuje nově upravit problematik vyhrazených nerostů, včetně souvislostí týkajících se přístupu k nim. Ložiska těchto strategických nerostů by měla mít zákonem zajištěna maximální možnou ochranu a stát zajištěn přístup k nim pro jejich potenciální využití a vliv na stanovení podmínek jejich dobývání a užití.“

V dopise dále odpovídá na nesouhlas demonstrantů s utlumování těžby na Mostecku a jejich požadavek na zrušení těžebních limitů:

„Pokud jde o usnesení vlády o územně ekologických limitech těžby hnědého

uhlí, hodláme i nadále dodržovat koaliční smlouvu, ve které je uvedeno, že koalice zachová územní limity těžby a bude usilovat o jejich legislativní zajištění.“

Útlum těžby a náhradu uhlí jiným zdrojem energie premiér vidí jako nezbytný:

„Orientace energetiky na další využívání uhlí je dlouhodobě neudržitelná. Prioritou vlády je v současné době především maximálně efektivní využití hnědého uhlí do limitů.“

Obavy odborářů i místních politiků, že kvůli útlumu těžby vzroste nezaměstnanost a zhorší se ekonomická i sociální situace v regionu, se snaží Petr Nečas zmírnit konstatováním, že udržení a rozvoj zaměstnanosti v severních Čechách by do budoucna měly řešit již fungující nebo nové průmyslové zóny. Konkrétnější a opravdu účinná opatření však nenabízí.

Odboráři odpovídají: Vláda je hluchá a slepá

Na premiérův dopis reaguje předseda SOO CCG Jaromír Franta: „Odpověď pana premiéra není pro nás zásadním překvapením. V podstatě jen popisuje kroky, které dlouhodobě sledujeme a jejichž dopady už na vlastní kůži pocítujeme. Jeho dopis je jen dalším důkazem, že kvůli politickému handlu vláda zavírá oči před alarmující situací v našem regionu, neposlouchá odborné a věcné argumenty, přehlíží fakta. Řešení problémů odsouvá do budoucna a ignoruje fakt, že my jim čelíme teď a tady. Útlum těžby na lomu ČSA je realitou, lidé přicházejí o práci. Jen za loňský rok jich ze skupiny musely odejít dvě stovky, letos budou kvůli limitům odcházet další. A nabízet těmto lidem jako perspektivu příležitosti v průmyslových zónách považují za nestydatost. Vzpomeňme si, že shodou okolností v den naší pražské demonstrace oznámila ukončení činnosti pobočka Panasonicu v průmyslové zóně Triangle. O práci tam přišlo 600 lidí. A to je jen jeden z příkladů. Každé daňové prázdniny totiž mají svůj konec a zahraniční investoři pak ztrácí důvod, proč tu dál podnikat. Na rozvoji tohoto kraje a na místních lidech jim totiž nezáleží. Bohužel, jak se ukazuje, stejně se k nám chová i vláda ČR.“

(Iev, Důlní noviny CCG)

Rada SHO jednala o kolektivní smlouvě

Zástupci odborových organizací sdružených v Radě SHO OKD na svém prvním letošním zasedání v hotelu Fridrich na Těrlicku jednali o situaci v těžební společnosti a o aktuální odborové problematice.

Předseda SHO Ing. Jaromír Pytlík zkontroloval usnesení a úkoly z minulých zasedání rady a informoval o situaci na dolech Karviná (úpravna) a Darkov, kde vedení OKD uvažuje o propouštění zaměstnanců. Odbory v takovémto případě požadují, aby uvažované kroky byly projednány s odborovými organizacemi v řádných termínech na každé provozovně a za účasti zástupce odborů.

Rada jednala o Podnikové kolektivní smlouvě OKD pro roky 2013 až 2016. Zaměstnavatel stále trvá na svém stanovisku ve mzdové části, kde navrhuje vazbu růstu mezd v závislosti na dosaženém zisku včetně výrazného snížení mezd v případě nulového zisku. Neakceptuje zatím také odborový návrh na navýšení příspěvku na důchodové připojištění. Předseda J. Pytlík probral s Radou všechny sporné body smlouvy a sdělil jí termíny dalších kol vyjednávání.

Na Radě se rovněž hovořilo o zastoupení SHO v Regionální radě odborových

svazů ČMKOS. Hornické odbory zde nadále bude zastupovat místopředseda SHO Ing. Jaromír Vlach a nově Monika Němcová.

O vývoji úrazovosti v OKD informovali svazoví inspektoři Ing. Vladimír Potomák a Ing. Ivo Kavka. Nejdříve probrali statistiku úrazovosti a mimořádných událostí. Vloni bylo zaznamenáno celkem 238 registrovaných pracovních úrazů (o 10 méně než v předchozím roce) a 5 smrtelných (stejně jako v předchozím roce). Informovali rovněž o průběhu posledních bezpečnostních mítinků SAFETY.

Druhá polovina jednání byla věnována projektu Bi-Di (bipartitní dialog). Zúčastnili se ho i kolegové z dalších odborových sdružení z Moravskoslezského kraje – předsedové Ing. Milan Malachovský, Pavel Petr a Václav Sacha. Právníčka OS PHGN Markéta Marinková z pracoviště v Praze přítomné seznámila s novinkami v legislativě. Hovořila o změnách

v horním zákoně, zákoníku práce, občanském zákoníku, důchodovém zákoně včetně obsahu nové kolektivní smlouvy vyššího stupně. Podrobněji rozebrala také důchodovou reformu se všemi jejími pilíři, výhodami a záluďnostmi.

V následné diskusi předseda odborů z VOKD Václav Sacha upozornil na fakt, že i odboráři z jeho organizace jsou členy hornického svazu (VOKD je dodavatelská firma), a proto by při řešení početních stavů zaměstnanců na jednotlivých výrobních jednotkách v rámci OKD bylo dobré koordinovat postup.

(red)

Kresba: Miloš KRMÁŠEK

Noviny Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

hgn

HORNÍK - GEOLOG - NAFTAŘ

Vydává OS PHGN ve vydavatelství SONDY, s.r.o. Adresa redakce a vydavatele: nám. Winstona Churchilla 2, 113 59 Praha 3. Redaktor: Petr Kolev, tel.: 234 462 307, fax: 234 462 313, e-mail: kolev.petr@cmkos.cz. OS PHGN: e-mail: altner.vlastimil@cmkos.cz. Zlom: SONDY. Administrace I. Černochova 272 932 840. Distribuce A.L.L. Production. Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta. ISSN 0322 9599. Registrační číslo MK ČR F 5253.